

Sahibi ve Umum Neşriyat Müdürü
hakki tarık us
Basıldığı yeri:
VAKIT MATBAASI
Ankara caddesi VAKIT Yurdu

7
İLKTEŞİRİN 1942
ÇARŞAMBA

Numara: 1114 Sene: 4
Tel: 23872 Posta kutusu: 214

BuAkşam

**Avrupada yakır
Sulh ihtimali
Var mıdır ?**

Yazar: **SADRI ERTEM**

AMERİKA cümhuriyeti Ruzvel, tin şahsi mümessili Taylorun Paçayı ziyaretinden sonra Londraya geldiği, bir çok muhbirlerde sulh ihtimalinden bahsedilmesine sebep olmuştur. Sulh ihtiyacı o kadar derindir ki insanlar her hadisenin arkasında tahayyül ettikleri bu dünya güzelliğini yüzünü görür gibi oluyolar. Beşeri, tin hasret çektiği bu dünya güzeli den bir kilişinin duvarları arasında başı ikonlu bir avize gibi duruyor. Bunu ihtimal ver, mek mümkündür, fakat insanlar istiyak duydukları, olmasını arzu ettikleri şeyleri çok defa tahakkuk etmiş gibi görürler. Beşeriyetin acayip halleri vardır.

Taylorun Vatıkana yaptığı seyahat Papanın sulh hakkındaki düşüncelerini bilen insanlar için bir ümit membaı olmaktadır. Taylorun Romadan sonra Londraya gitmesi bu ihtimali daha ziyade kuvvetlendiriyor. İhtimali canlandııyor. Fakat bize kalırsa Vatikandaki konuşmalarından henüz ne münferit, ne de topluca bir sulh çıkabilir. Vatikandan yapacağı aracılık ne Rusya müstesna hristiyan dünya, sı arasında bir sulh yaratabilir, hattâ ne de Italyayı münferit bir sulha yaşıtırabilir. Vaziyet, harbin şartları buna müsait değildir.

Müttefikler Avrupanın yegâne kara cephesi olan Rusyayı feda ederek mihverle bir anlaşmaya yanaşamazlar, bu vaziyete evvelâ Amerika, ikinci derecede İngiltere yanaşmaz. Çünkü Almanyanı Rusya ile başbaşa bırakacak bir sulh ne Amerika, ne de İngilterenin istediği neticeleri doğurmaz. Çünkü Rusya'nın yalnız başına bırakılması İngilterenin, Amerikanın da bugünkü müşterek düşmanlarına düşmanlık imha için onları araya koymak imkânını vermeleri demektir.

Rusya ile karşı karşıya kalan Almanya şark seferini daha kolaylıkla yapar ve buradan elde ettiği neticelerle kendi programını eksik kalan taraflarını kısa bir zaman sonra temin etmeye çalışır.

Almanya bugünkü hudutları içinde Rusya ile sulh bile yapasa gene Anglo Saksonlarla dostluk tesisi etmeye imkân yoktur. Harbin hâlikî gayesi dünyaya hakim olmak prensipleri etrafında toplanmaktadır. Hristiyan memleketler arasında yapılacak bir sulh Almanyanın daha çok kuvvetlendirilmesine hizmet edecektir.

Kuvvetlenen Almanyanın Anglo Saksonlar dünyasından isteyeceği şeyler 1939 da istediğinden şüphesiz daha fazla olacaktır. Şu halde böyle bir sulh ancak bir müddetle olabilir. Böyle bir müttefaikenin demokrasilere değil, totaliterlere faydası dokunabilir. Çünkü totaliterler için en kısa zamanda sulh halinden harp haline geçmek mümkün olduğu halde bir kere sulh yapan demokrasilerin tekrar ve süratle harp haline geçmeleri mümkün olamaz.

Demokrasiler bir kere harp halinden çıktılar mı onları tekrar sulha uzaklaştırmak rejimlerinin bünyesi için çok müşkül olur. Bu noktayı müttefikler gayet iyi idrak etmişlerdir.

Hristiyan dünyası içinde başka şartlar içinde bir sulh tasavvur edilemez. Böyle bir sulh teşebbüsüne girmek için müttefiklerin menfaatleri gibi harp durumları da müsait değildir. Çünkü İngiltere henüz Rusya ve Amerika harbe girmeden yapılan sulh teşebbüslerine ciddi bir surette

Rusyaya askeri techizat, cephane gönderilmesi için Dün Vaşingtonda müttefikler arasında bir protokol imza edildi

**Alman tebliği
Terekin
cenubunda
Çok mühim
bir petrol
bölgesinde
bulunan
Malgobek
şehrini
zaptettik**

Berlin, 7 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği, Kafkasyanın şimali garbi kısmında inatlı dağ muharebeleri yapılmaktadır. Terek'in cenubunda ordu teşkili ve ordunun hücum kotaları havanın pek fena ve arazinin arızalı olmasına rağmen gögüs göğüse yapılan şiddetli bir çarpmadan sonra mühim bir petrol bölgesinde bulunan Malgobek zaptedilmiştir.

Salıngradın şimali garbisinde sarılan düşman kuvvetlerinin etrafındaki çember daha daraltılmıştır. Alman ve Roman hava kuvvetleri Sovyet hava meydanlarına ve Volganın her iki tarafındaki düşmanın işe yollarına muvaffakiyetle taarruz etmişlerdir.

İlman gölünün cenubu şarkisinde, ormanlık ve bataklık bir arazi de yapılan Alman ilerî hareketi düşmanın inatlı mukavemetine rağmen terakiler kaydetmekte -dir. Alman Stuka tayıareleri ve Hirvat muharebe tayıareleri ve bu muvaffakiyetin elde edilmesine bilhassa yardım etmişlerdir.

mukavemet etti. Halbuki o zaman mihverin harp kudreti daha üstündü. Demokrasiler cephesi bozgun halindedir. Bugün demokrasiler büyük kuvvetleri halini aldıkları gibi harp gayretleri de üstün bir seviyeye gelmiştir. Mihverin kuvvetli bir surette vaziyete hakim olduğu zamanlarda kabul edilmeyen sulhun bugün tahakkuk etmesine mantıkan imkân tasavvur edilemez.

Italyanın münferit bir sulh yapması ihtimali akla gelebilir, bu ihtimali süsündürecek bir takım hadiseler de vardır. Meselâ geçenlerde Gaydanın neşrettiği bir makale Italyanın harp maksatlarını dünyaya karşı yeniden ilân ediyordu. Italyanın müttefiklerine ve düşmanlarına hitap eden bu yazıda şöyle bir eda vardı ki bir anlaşma, uzlaşma arzusu kendini hissettiriyordu. İhtimali canlandıran ikinci hadise Taylorun Romaya gelmesi hususunda Italyanın gösterdiği sempati, bir sempati bazı muhitlerde nazarı dikkati celbetmekten hali kalmamıştır.

Italyanın münferit bir sulha yanaşması ihtimalini canlandıran bir başka vesile de Italyanın çektiği ağırlık, şimdiye kadar uğradığı mağlubiyetlerdir.

Hattâ Italyada yapıldığı söylenen propagandalarla göre harbin neticeleri hakkında kötümser tahminler yapılmıştır. Meselâ "İngiltere galip kılarsa kolo-

**Ruzvelt Stalinin demeci
hakkında söz söylemiyor**

**Amerikanın Moskova Elçisi de
Vaşingtona gidiyor**

Vaşington, 7 (A.A.) — İngiltere ve Amerika tarafından Sovyetler Birliğine askeri techizat, cephane ve malzeme gönderilmesi hakkında Amerika Birleşik devletleri, Büyük Britanya ve Sovyetler birliği arasında dün Vaşingtonda bir protokol imzalanmıştır. Protokol, Amerika adına

**Volga koridorunu
inen
Sovyet ordusu
iki kesimde
ileryor**

**Leningradda Almanlar
4000 kişi kaybettiler**

Moskova, 7 (A.A.) — Stalingrad müdafininin yüksün hafiflemek için aşağı Volga koridorunu inen Sovyet ordusu iki kesimde ilerlemiş ve buradaki Almanlar 670 kişi kaybetmişlerdir. Bu Sovyet öncülleri meskün bir yerin varoşlarına kadar ulaşmışlardır. Stalingradda Sovyet kuvvetleri 29 Alman tankı tahrir etmiştir. Şimal batıda amele mahallelerine giren 12 Alman tankından 11 tanesi tamamen tahrir olunmuştur. Şehrin merkezinde 500 kişilik bir Alman taburu yok edilmiştir.

İki gündenberi Leningrad cephesinde Sinyavinoda büyük bir muharebe cereyan etmektedir. Almanlar buradaki 4.000 kişi kaybetmişlerdir. Almanlar bir çok uçakla hava taarruzları yapmaktadır. Makasatları hiç şüphesiz yeni bir umumî taarruz yapmak ve çarların eski devlet merkezini ele geçirmektir.

İleri kaybederiz. Almanya galip gelirse yarınmadayı kaybederiz, gibi müttefaalar bir telkin unsuru olarak ileri sürülmüştür. Bunların ne dereceye kadar ciddi bir tahrik mevzuu olduğunu şimdiden iddia etmek mümkün değildir. Bütün bunlar doğru da olsa Almanya ile Italya arasında harp kabiliyeti itibarıyla nisbet dahi bulunmasa Italyanın münferit bir sulh yapması bugünkü şartlar içinde bahis mevzuu olamaz. Italyanın bugünkü Akdeniz vaziyetini muhafazada asgari coğrafi bir rolü vardır. Bu rolü ifa için mihver cephesinde kalması zaruridir. Bunun için Italyanın müttefiklerinden ayrılmasına maddeten imkân yoktur. Arzu etse bile bu coğrafyayı demokrasilere karşı müdafaa için Italyada bir takım askeri hareketler yapılacaktır. Binaenaleyh Italyanın harpten çekilmesi ile Italya harp sahası olmaksızın kalmayacaktır.

Bu vaziyet müttefikler kadar mihver muhitlerinin de malumdur. Binaenaleyh münferit bir Italian sulhu da beklenemez. Sulhu büyük çarpışmaların sonunda olduğu ypranmalar yahut bir tarafın katli galebesi temin edecektir. O halde, Taylorun konuşmalarının manası nedir?

Bize kalırsa bunu, harbi daha insanî bir hale koymak hususunda bazı teşebbüsler addetmek, sanırız daha yerinde olur.

Vels İngiltere adına Vaşington büyük elçiliğinde orta elçi Kampbel ve Sovyet büyük elçisi Litvinof imzalarını koymuşlardır. Amerikan hariciye nazrlığının bildirğine göre, bu protokol hassaten bir kaç aydanberi filiyat mevkinde tatbikte bulunan ve bundan bir yıl önce Moskova konferansında tesbit edilen malzeme sevkiyatı planının irtisaz devamını derpiş eden anlaşmanın sarılı maddeler halinde tasbitini teşkil etmektedir.

Moskova, 7 (A.A.) — Kuybışeden gelen Amerika büyük elçisi amiral Standley buraya gelmiş ve Molotof ile görüşmüştür. Büyük elçi yanında ataşemiliteri olduğu halde Birleşik A. (Yazısı sayfa 2 sütun 1 de)

**ALMANYA
Fransadan
20 bin tren
amelesi
istedi**

**Liyonda işçi toplama bürosu
bombalarla
tahrir olundu**

**pariste de bir sinemada
patlayan bombadan
20 kişi yaralandı**

Vişi, 7 (A.A.) — Liyondan alman habercilere göre, Fransız işçileri toplamak üzere bu şehirde kurulan Alman bürosu, pazartesi akşamı saat (Arkası: Sayfa 2, Sütun 4 de)

**Atatürkün resimlerini taşıyan 100 liralık
banknotlar tedavülden kaldırılıyor**

Ankara, 7 (A.A.) — Cumhuriyet ve merkez bankasından verilen malûmata göre, Milli Şef Reisicumhur İsmet İnönünün resimlerini taşıyan

**Şehrimizde karne
kaldırılmıyacak**

Bazı gazeteler şehrimizde karne usulünün kaldırılacağını yazmışlardır.

Bu hususta malûmatına müvacaat edilen Ankara'da salâhiyet sahibi bir zat demiştir ki:

"Ekmek karnelerinin kaldırılması hakkında verilmemiş bir karar yoktur. Karne hiçbir şehirde kaldırılmamış, yalnız bazı yerlerde bu iş vilâyetlere bırakılmıştır. İstanbul gibi bir şehirde karne usulünün kusen dahi olsa kaldırılması ilâhîlik tatbiki doğru olmayacak bir iştir."

**Millî piyango
bugün çekildi**

Ankara, 7 (Hususi muhabirimizden) — Millî piyango bugün 19 Mayıs şad-yomunda çekildi. Kazanan numaraları bildiriyoruz

**30,000 Lira kazanan
218206**

10,000 LIRA KAZANANLAR
92309 229620 269478 200299

5000 LIRA KAZANANLAR
193796 61771 216551 249075 238061 89030

2000 LIRA KAZANANLAR
168904 97304 298908 57770 118739

29226 175399 183169 270403 119410

348261 156325 108822 118514 72634

25851 359197 386463 233903 225845

1000 LIRA KAZANANLAR
314673 298858 70947 241637 278585

221665 330260 133857 85243 20603

17655 314928 41489 23506 135916

11140 318541 180935 22146 222524

165224 91362 382279 156135 241179

178996 125320 23608 150383 359661

193641 141949 278102 168956 39108

337343 248686 282363 268611 367379

203698 28148 235143 129581 215989

204997 313356 327483 221166 78705

215825 309399 175008 109688 81111

272411 210008 209814 227367 16595

389477 194588 48750 297480 277759

45097 393977 259147 87342 75145

226795 176751 280042 382475 384255

129455 18904 17003 282835 224866

500 LIRA KAZANANLAR
Son dört rakamı 9006, 4671, 7668,

6757 ile nihayetlenen bütün numaralar beşer yüz lira kazanmışlardır.

100 LIRA KAZANANLAR
Son üç rakamı 686, 319, 751 ile nihayetlenen numaralar yüzler lira kazanmışlardır.

50 LİR KAZANANLAR
Son üç rakamı 362, 628, 232 ile nihayetlenen numaralar elliler lira kazanmışlardır.

20 LIRA KAZANANLAR
Son üç rakamı 527, 553, 872, 212,

471, 962, 305, 186, 924, 322 ile nihayetlenen bütün biletlir yirmiser lira kazanmışlardır.

10 LIRA KAZANANLAR

Son iki rakamı 82 ve 65 ile nihayetlenen biletlir onar lira kazanmışlardır.

AMORTİ KAZANAN NUMARALAR
Sonları 4, 6, 8, 2 ile nihayetlenen biletlir ikiyeşer lira amorti kazanmışlardır.

**Bu piyangoda kazanamadı
iseniz üzülmeyiniz**

**25 kuruşla
Yüzlerce piyango
biletine iştirak
edebilirsiniz**

Vakit gazetesi, okuyucuları için bir "millî piyango bileti ortaklığı" açmıştır. Bu ortaklığa Vakit gazetesi, nâ 15 kuponunu toplayarak ve yalnız 25 kuruş vererek iştirak edebilecek, sizin. Bu 25 kuruşla yüzlerce millî piyango biletinin hissesine iştirak edebilecek ve muhtaka karlı çıkacaksınız.

**Çok zengin ikramiyeli 29
birinciteşrin keşidesine iştirak
için şimdiden Vakit
gazetesini takibe başlayınız.**

Vakit, her gün 6 büyük sayfa olan çok zengin bir münderecatla çıkmaktadır.

**Tamburacı Osman
Pehlivan öldü**

Tamburacı Osman pehlivan bugün Suadiyede bir dostunu ziyarete giderken kalp sektesinden ölmüştür. Cona, zesi yarın Göztepedeki evinden kaldırılacaktır.

**Şarkta
Alman
ordusu**

**ikinci kış için
hazırlanıyor**

**Müdafaa edilecek
cephe genişliği
bu sene 2900
kilometreyi buldu**

Londra, 7 (A.A.) — Reuterin askeri muhabiri yazıyor:

Görünüşe göre, Alman ordusu şimdi Rusyada ikinci bir kış geçir-mek için hazırlıklar yapmaya başlamış olmalıdır. Bu kış Alman ordusunun malzeme bakımından genç kış maruz kaldığı kadar ağır güçlüklerle karşılaşmaması mümkündür. Fakat asker bakımından Alman başkumandanlığının odukeca endişelendirecek âmiller mevcut bulunmaktadır. Filhakika geçen yaz ilerleyişleri esnasında cephe batlarını genişletmişlerdir. Şimdi bu cephe aşağı yukarı 2900 kilometrelik bir hat üzerinde uzanmaktadır. Bir kaç haftadan beri içinde bilfiil bulundukları çıkmaz, dan kurtulamazlarsa kendilerine bir müdafaa hattı kurmak zorun-de kalacaklardır. Bu işe nihayetsiz müşküllerle karşılaşmalarına sebep olacaktır. Rus orduları hâlâ ypranmamış bulundugundan ve şiddetle savasmaya devam ettiğinden bu hal Almanları gelecek aylar için endişede bıraksa veridir. Bit-tabi Almanların besledikleri ümit bu gelecek aylar zarfında kazan-larını muhafaza ve önümüzdeki ilkbaharda yeni bir taarruza girişmek olmalıdır.

